

37.091.2(082)

А 43

Министерство образования Украины
Криворожский педагогический институт

АКТИВИЗАЦИЯ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ШКОЛЬНИКОВ

рів: загальний рівень навчання в таких класах вищий, ніж у паралельних.

Половина Г. П.
Дряпіка Л. В.

(Криворізький педінститут)

Спостереження за взаєминами учнів та студентів під час педагогічної практики показало, що відбувається деяка активізація навчально-виховного процесу в школі. Піднесений настрій студента передається учневі, бо його педагогічна практика — то частіше всього свято, часточкою якого він ділиться з учнем, і відступає буденність. Ці емоційні надбання студента слід використовувати для активізації навчання як учня так і студента.

Першу педпрактику студент з фізики має в 7 та 8 класах, де знайомиться з учнями і може дослідити індивідуальні особливості кожного: нахили до теоретичних чи практичних занять, до експериментальних досліджень, бажання вивчати літературні джерела чи розв'язувати творчі задачі. В 9 класі учні за бажанням можуть займатись дослідницькою роботою. Студенти ж маючи попереду ще одну педагогічну практику, мають виконати ще дві курсові роботи з фізики та з методики фізики, потім писати і дипломну роботу.

Варто обидві курсові і дипломну роботу виконувати по одній темі. Наприклад, з фізики розробляємо тему «Фізика лазерного випромінювання», з методики «Методи мотивації та стимулювання при вивченні атомної фізики». А дипломна робота, яка узагальнить наробки курсових робіт та досліджень педагогічних практик може бути «Активні форми та методи навчання при вивченні атомної фізики в школі».

Щоб активізувати навчальний процес у вузі на 4 курсі варто давати можливість студентам, тоді вони виконують курсову роботу з фізики, вибрати таку тему, щоб її міг би виконувати учень 9, 10 чи 11 класів.

Студент і учень робляють одну і ту ж тему, кожний на своєму рівні, але з обов'язковим спілкуванням при виконанні роботи. На готову творчу роботу учня студент пише відгук, приймає участь в захисті цієї роботи, спостерігає за реакцією та інтересом інших учнів до теми, яка розроблялась учнем та студентом. Учень в свою чергу приходять на захист курсової роботи студента, бачить, що розв'язана ним задача поставила нову проблему, яку зміг розв'язати вже студент, а це ставить нову задачу. І не страшно, якщо для розв'язку нової задачі не височить знань і у студента.

Цей циклічний процес осягання істини викликає взаємний інтерес і у учня, і у студента і стає внутрішнім мотивом навчання обох. Ось приклади тем, які взмозі розробити і учень, і студент і які пройшли апробацію як курсові роботи студентів та творчі роботи учнів.

Дослідження магнітних ефектів.

Друге начало термодинаміки. Чи може тіло при температурі 100°С нагріти інше тіло до більш високої температури?

Дослідження поведінки біконусів.

Сипучі матеріали — це тверде тіло чи рідина?

Фотографування швидкоплинних процесів.

Оригінальні методи розв'язку фізичних задач.

Є користь, яку мають учні від спілкування зі студентами при виконанні ними своїх творчих робіт. Бо учні вчать мовленню, баченню проблеми, вчать ставити питання та відстоювати свою думку. Вчать спілкуванню, взаєморозумінню, взаємоповазі, вмінню вести діалог. Розкутість і відсутність боязні проголосити бредову ідею надає учневі впевненість у свої сили, викликає інтерес до фізики. Для студента таке спілкування має велике значення для формування майбутнього вчителя.

Пінчук Т. С.,

Чиж О. Н.

(Луганський педінститут)

ПРО СПЕЦИФІКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ

Відомо те, що людська творча активність може бути зрозуміла як діяльність, яка виражається в зміні дійсності, змінює світ. Педагоги-теоретики П. П. Блонський, С. Т. Шацький, Т. Макарян та ін. ще в період становлення радянської трудової, політехнічної школи та педагогіки підкреслювали значення активності навчання.

Пропозиції багатьох педагогів прийняти як критерій активності кількісний показник (кількість вправ, які виконані на одиницю часу), зосередження на темпі діяльності поза залежністю від її змісту та якості нам здається неправомірним. На нашу думку, провідна роль активізації полягає не тільки у пришвидшенні конкретних результатів.

Не можна погодитись із тими педагогами (Е. Мінгазовим та ін.), які стверджують, що активність виражається у діях учнів, які виникають поза прямими вимогами педагога. Початковий ступінь розвитку даної якості не виключає відповідної діяльності, яка здійснюється за прямою вимогою, так би мовити